

Zo werkt experimentele stamceltherapie

Bij mensen met leukemie is een stamceltransplantatie een veelgebruikte behandeling. Al zijn er ook veel experimentele vormen van stamceltherapie waarvan de werking nog niet bewezen is.

3 In het labo wordt de IPS-cel omgevormd tot het soort weefsel dat beschadigd raakte of verdween bij patiënten. Bijvoorbeeld zenuwcellen bij MS-patiënten.

1 Alles begint met het weghalen van een doodgewone volwassen cel (bijvoorbeeld een stukje huid).

2 Op basis van die cel kunnen wetenschappers een 'embryonale stamcel' (officieel IPS-cel) maken.

4 De laatste stap van experimentele stamceltherapie is het veilig inbrengen van de nieuwe cellen in het lichaam van de zieke.

Wetenschappers waarschuwen voor experimentele stamceltherapie in buitenland

"Stamcelcowboys geven valse hoop. Dure valse hoop"

Een internationale groep wetenschappers waarschuwt voor obscure ziekenhuizen in het buitenland die stamceltherapie aanprijzen als een wondermiddel en fortuinen vragen voor een behandeling. "Stamceltherapie is veelbelovend, maar géén wondermiddel", zeggen ze. Esther van Zimmeren van de UA ondersteunt de waarschuwing. "Vaak zijn patiënten na zo'n behandeling slechter af, en ook blut." STEVEN DE BOCK

"Natuurlijk zijn die aanbieders van stamceltherapie in het buitenland niet allemaal cowboys. Maar het misbruik is een realiteit. Er worden kwetsbare patiënten in de val gelokt", zegt professor Esther van Zimmeren van de Universiteit Antwerpen. Samen met een internationale groep wetenschappers deed ze gisteren een opmerkelijke oproep tot waakzaamheid voor "beloeftevolle stamceltherapieën in klinieken uit alle hoeken van de wereld". Als specialisten geneeskunde, ethiek en rechten maken ze zich zorgen over de valse hoop die gecreëerd wordt bij vaak radeloze patiënten. "Met valse beloftes worden ze overtuigd om veel geld te betalen voor behandelingen die geen beterschap brengen. Ik begrijp dat patiënten die strohalm willen grijpen. Maar we willen hen waarschuwen voor de gevaren, want soms vallen ze in de handen van malafide klinieken. En ze lopen het risico dat hun levenskwaliteit nog meer achteruit gaat door allerlei nevenwerkingen, en dat ze ook nog eens blut zijn als ze terugkeren naar België."

Van Zimmeren en haar collega's

raden mensen aan om zich goed te informeren voor ze naar het buitenland trekken. En ze vraagt overheden, patiëntenorganisaties en dokters om streng toe te kijken op de manier waarop met stamceltherapie wordt omgesprongen.

Stamceltoerisme

Marc Boogaerts, specialist stamceltransplantatie aan de KU Leuven, ondersteunt de waarschuwing. "Stamcelcowboys en stamceltoerisme vormen een reëel probleem." Volgens hem heeft stamceltransplantatie zijn nut bewezen in de behandeling van kwaadaardige bloedziektes en leukemie, en is stamceltherapie een verworven behandeling tegen artrose en gewrichtsaandoeningen. "Maar daarnaast is er de grijze zone: stamceltherapie in de strijd tegen hartproblemen, leverfalen, herseninfarcten, MS ... Ik ben een *believer*. Maar de medische wetenschap evolueert maar stapje per stapje."

Die kleine stapjes worden gezet door kleinschalige, goed gecontroleerde experimenten met kleine groepen pati-

MS-patiënt Erwin Vervaeet ging voor een behandeling naar de Filipijnen.

DANIËL VERVAET
BROER VAN MS-PATIËNT ERWIN VERVAET

"Ik weet ook dat winstbejag centraal staat in zo'n ziekenhuis. Maar als ik nu mijn broer zie, dan zie ik een gelukkig mens"

ënten. "Maar ik zie met lede ogen aan hoe stamceltherapie ook een business geworden is. Als ik hoor van iemand die zich voor veel geld laat behandelen in Mexico, de Filipijnen of in een privéziekenhuis in de Verenigde Sta-

ten, dan vrees ik altijd dat het gaat om radeloze mensen die zich laten afzetten. Natuurlijk heeft de patiënt de vrijheid. Ik kan zo iemand alleen aanraden om zich vooraf goed te informeren."

55.000 euro

Hoeveel Belgen voor stamceltherapie naar het buitenland gaan, weet Esther van Zimmeren niet. Maar MS-patiënt Erwin Vervaeet (43) uit Mechelen is een van hen. Eind april trok hij naar de Filipijnen, voor een experimentele behandeling met stamceltherapie. Kostprijs? 55.000 euro. Geld dat vooral via hulpacties werd opgehaald. Er werd zelfs een oude Porsche verlost. Sinds zijn vertrek geeft Erwin op zijn Facebookpagina geregeld updates. Ook gisteren, toen hij aankondigde dat hij het ziekenhuis had mogen verlaten. Al is de weg nog lang en zal hij vermoedelijk pas in september terug kunnen keren naar België.

"Natuurlijk hadden we bedenkingen toen hij ons voor het eerst over die behandeling op de Filipijnen vertelde", zegt zijn broer Daniël Vervaeet. Hij begrijpt de oproep van Van Zimmeren en haar collega-wetenschappers. "Ook de dokters van mijn broer verklaarden hem zot. Maar hij is niet over een nacht ijs gegaan. En hij had niets meer te verliezen. Op de Filipijnen vond hij hoop, en ik begrijp dat hij die wil grijpen. Zelfs al weet ik ook dat winstbejag centraal staat in zo'n ziekenhuis. Maar als ik hem nu zie via Facebook, dan zie ik een gelukkig mens. Of de aftakeling inderdaad gestopt is, zal de toekomst ons wel leren."